

VĚSTNÍK

SOKOLSKÉ ŽUPY KOMENSKÉHO.



ŘÍDÍ REDAKČNÍ KRUH Z ČLENŮ ŽUP-
NÍHO PŘEDSEDNICTVA.
VYCHÁZÍ MĚSÍČNĚ. ČÍSLO 50 H.
ROČNÍ PŘEDPLATNE 5 K.

Jindřich Fügner, Jeho život a povaha.

V dnešní době trpící poválečným nedostatkem kultury mravní a povahové rádi obracíme své zraky tam, kde zjevují se nám osobnosti vzácných vlastností povahových, kteréžto osobnosti jsou vzory a studnicemi živé vody a mohou k životu přivésti lepší stránku jednotlivců a tím i národů.

Sokolstvo, jehož úkolem jest i duševní i mravní povznesení, má svůj skvělý vzor v J. Fügnerovi, svém spoluzakladateli, prvním starostovi a nezapomenutelném dárci a tvůrci sokolského obsahu ve směru demokracie, bratrství, ušlechtilosti a obětavosti, jž jediněc nic a celek vše.

Narodil se 10. září 1822 jako syn pražského německého obchodníka. Vychování i vzdělání jeho bylo německé v rodině i ve škole, školy byly tehdy jen německé v městech. Z 5. třídy gymnasia vstoupil do praktického života jako kupecký učedník. Po vyučení zdokonaloval se v Terstu a vědomostí a zkušeností rozhojnil později cestou po Německu a celé západní Evropě, kde všiml si všeho, co mohlo upoutat pozornost člověka s bystrým smyslem pro vzdělavost a pokrok. Vrátiv se z cesty ujal se obchodu utcová. Činnost tato jeho čilému duchu nijak nestačila; ustavičně byl něčím zaměstnán, stále chtěl něco nového tvořiti a organisovati. K tomu nebylo tehdy v státě habsburském skoro možnosti, absolutismus si novot nepfál a potíral je. Proto doplňoval Fügner svoje vzdělání čtením a soukromým studiem. Jinak rád vyhledával společnost vzdělaných mužů, od nichž se dával uvádět do studia věd, literatury, umění a hudby. Ve věku 31 let se šťastně oženil a rok na to prodal obchod a stal se zástupcem italské pojišťovací společnosti, v kteréžto působnosti uplatnil svůj skvělý organizační talent. Mimo toto zaměstnání byl veřejně mnohostranně činným. R. 1859 založil těsno-

pisnou jednotu a vlastní cenou umožnil, aby soustava německá byla převedena pro potřeby jazyka českého. Od r. 1861 byl členem pražského českého zastupitelstva a obchodní komory a téhož roku jen jeho píli, vytrvalosti a rázností sebrán byl národní dar dceři Havlíčkové Zdeňce, při čemž Fügner zaplatil značnou částku sám za nepořádné sběratele. R. 1864 vzdal se místa u pojišťovny, odcházející s čistým jménem a nedobytnými pohledávkami. Organisoval pak jako čestný ředitel bez jakéhokoli platu českou hypoteční banku v době, kdy jeho jmění bylo pohlceno přímo jedinečnou obětavostí a dobrotou.

Skromnost Fügnerova byla příslovecná. Nikde netlačil se do popředí, nikdy nejednal okázale. „Ni zisk, ni sláva“ jsou slova případná napsaná rukou přátelskou na jeho podobiznu. Sloužit celku, svou osobnost úplně podřítit — to byl Fügner.

O cti osobní měl pojem nejvyšší. Pověst jeho po úpadku italské pojišťovny byla tak znamenitá, že jistá společnost mu nabízel vysoké služné a za pouhé jméno. Ač žil tehdy již v tísnivých poměrech, odmítl nabídku nemožno srovnati s osobní ctí, aby byl pouhou figurou placenou bez práce.

Byl idealistou, jedním z těch, kdo osobních prospěchů nikdy nehledali a obětovali myšlenku vše i sebe samy.

Z ušlechtilé jeho povahy vycházelo i demokratické přesvědčení vycházející z nitra naplněného touhou po svobodě a spravedlnosti. Symbolem jeho byla americká vlajka, stejně i obrazu Kanta, Washingtona a Garibaldiho. Odtud z vnitřní potřeby svobody, spravedlnosti a práva si vysvětlíme, proč se stal Čechem. Od dětství jsa srdce citlivého, nenáviděl každou křivdu a nespravedlnost. Vřelá láska k svobodě nedala se potlačit. Poznal slavnou českou minulost a zásluhy její o pokrok lidstva, přilnul k českým ideám a současnému životu, jehož požadavky byly tužbami vlastního jeho života. K tomu přispěly i hojné jeho styky s vynikajícími českými jednotlivci, s nimiž trvale se spřátelil, a nadobro se rozešel s kruhy německými, mezi nimiž duševně se cítil cizím. Ideální cit právní byl příčinou, proč se tak mnohé povahy přiklonily k věci české.

Sokolu pražskému byl vším; bez něho nebyl by se dodělal úspěchů takových ani uvnitř ani zevně. Vykouzčil vzrůst spolku, zaopatřil mu místnost výbornou i ostatní potřeby, ale co nade vše — vdechl mu také ducha, jímž Sokol nabyl vlastní své mravní ceny. Byl starostou milovaným, rovnost a bratří k jeho výzvě zavedené zachovával ke každému. Nebyla to jen slova nadšená, jež věnoval členům Sokola: „Nechť nás v pevný celek váže láska k vlasti, láska k řeči naší, neboť jsme spolkem bratrů svorných, nerozdvojených ni názory politickými ni náboženstvím, budiž bohatý bratrem toho, jemuž osudem méně přisouzeno, kdo duševními silami pracuje ke zdaru vlasti, budiž upřímným bratrem Sokola,

jehož pěst zdobí mozoly poctivé práce. Budme střídmí, jak v požívání všeho, co nám přírodou k posile dáno, tak v užívání sly své, budeme muži rázní, již neohroženou vytrvalostí k tomu pracují, aby jméno Sokola vždy slavně znělo“.

Obětavost Fügnerova ve prospěch pražské jednoty neměla mezí. Ve spolku byli většinou mladí lidé, začátečníci, jimž nezbyvalo, a proto Fügner hradil většinou ze svého potřeby spolku, což činil vždy na zaplacenou, dával a „půjčoval“; jeho peníze opatřeno nářadí, zařízeny místnosti, pořízeny potřeby pro šerm. Jeho myšlenkou bylo založit „Hudební sbor Sokola“, byl to pokus o zřízení stálého dobrého koncertního orkestru v Praze; tato myšlenka stála Fügnera na 5.000 zl. Vrcholem obětavosti bylo konečné vystavění pražské tělocvičny, budovy to, jakou nemohl se tehdy pochlubiti žádný jiný evropský spolek tělocvičný. A to bylo dílem jedince, jemuž nešlo o záruky, že obětavost nemine se cílem. Organisační schopnosti svoje uplatnil myšlenkou sokolského praporu a kroje dle Manesových návrhů zavedeného, aby spolek snadněji v té době svým zjevem budil všude národní uvědomění. Sem patří i první „Šibřinky“ Fügnerem po prvé a naposledy pořádané; 15. listopadu toho roku Fügner zemřel.

Z krátkého náčrtku vysvitlo jasně, že byl člověkem neobyčejným celým svým duševním i mravním zjevem i praktickými schopnostmi, svou šířkou rozhledu a pojetí, svým vzděláním a především tím zlatým srdcem a volným, mužným a pevným charakterem svým. Památka jeho nevymizí z našich dějin, jest nám nejvyšším odkazem a popudem k další činnosti mužné a ušlechtilé, důkazem o ideálním významu věci sokolské v českém životě. Patří k těm, kdo budovali základy naší svobody, jeho nadšení pro společné dobro, jeho obětavost a všechna jeho duševní a mravní ušlechtilost vtělila se do tisíců našich bratří, kteří vybojovali naši svobodu. A tyto vlastnosti Fügnerovy vyvedou nás jediné z dnešních strastí k dalšímu lepšímu životu.

Bratři! Připravujte v jednotách i odborech oslavy památky nezapomenutelného „otce Sokolstva“ Jindřicha Fügnera k 15. listopadu.

Bratře náčelníku a bratře vzdělavateli přednes před šikem,

Dne 15. listopadu bude tomu 55 let, co přestalo tlouci zlaté srdce nezapomenutelného otce Sokolstva Jindřicha Fügnera. Kolikrát výročí toto se přiblíží, tolikrát vděčně vzpomene Sokolstvo svého prvního obětavého starosty, jenž prost pozemské všednosti ku lidstva výšinám tihnu, i nebylo myšlenky veliké, již by nebyl pojal vzletnou mysl svou, nebylo pocitu šlechtného, který by nerozehřál tklivé a statné srdce toto. (Dr. Scheiner). Polovice programu Sokolstva, jež vzácným doplňkem je povahy i odkazu našeho ne-

smrtného zakladatele Tyrše, jest nekonečná láska k bližnímu, jež nezná rozdílu mezi bohatým a chudým a kterouž nám Fügner svou povahou, nesčetnými skutky, ba celým svým životem skromně a nezištně ukázal a odkázal. Rovnost a bratrství! Co hrdě heslo socialismu v poslední době hlásá, co uskutečnit se má v neznámé budoucnosti, tomu nás učil již Fügner od 27. března 1862. Tyrš sám o něm řekl: „V Sokole nezůstala vznešená zásada volnosti, rovnosti a bratrství pouhým hlaholem, zde poprvé ve skutek vešla šlechtěným příkladem jeho, odtud jak druhdy z hory Tábořské šířila se dál a dále po vlastech našich, a jeho bude hlavní podíl v tom, že až podruhé ona rozlehne se po světě, Čech bude prvotným synem i této církve všelidské, již na konec vlada přísouzena nad světem veškerým.“ Jak hrdě můžeme obracet zrak k milovanému Fügnerovi, jež Sokolstvu položil takový základ, že daleká je budoucnost, jež by mohla pevnou a zdravou stavbou programu Sokolstva jen trochu otrásti! Skláníme se před geniem nezištného tvůrce našeho, který dne 15. listopadu 1865 vydechl v náručí svého druha Tyrše svoji velikou duši, zanechav Sokolstvu dědictvím obraz dokonalého Sokola.

Sokolstvo pro povznesení českých menšin.

České menšiny tvoří jednu z předních složek programů snad všech stran českých. Volalo se po desetiletí po jich záchraně, vybízeli jsme se vzájemně k obranné podpůrné činnosti menšinové, ale tato činnost více méně obmezila se vždy na naše lidi, žijící ve zněmčeném území. V krajích neohrožených nebylo pro ni dostatečného zájmu ani lidí, kteří by pro rozvoj českých menšin pracovali. Jenom jednotlivce vidíme zde na stráži a při práci vždy ne vděčné, za to často umorné, činy rozrušující, neviditelné massám lidu a snad proto tak málo vyhledávané, neoceněné.

S těmito překážkami ve své činnosti menšinové — s nedostatkem pracovníků a nevalným zájmem pro menšinové otázky — zápasi též Sokolstvo. Jest pravda, že Sokolstvo má jiné úkoly, jež vyžadují mnoho pracovníků i veliké pile a značných nákladů; činnost menšinová Sokolstva českého, s kterou toto započalo v roce 1916, když ve zněmčeném území počaly se množiti jednoty sokolské, jež bez vnější podpory hmotné i mravní nebyly by se udržely, přece jen v programu jeho stojí na koleji vedlejší a snad proto jest přehlížena, za méněcennou považována.

Ale přes to, nehluchná práce hloučku menšinových pracovníků sokolských v Praze a na venkově vykazuje čestné výsledky, jež tím více musíme oceniti, poněvadž bylo jich dosaženo za okolností, jež někdy odnímají chuf k práci a malomyslnost vzbuzují. O menšinové činnosti Sokolstva ani všichni Sokolové ničeho nevědí, neb ji nestopují, tím méně ji znají kruhy mimosokolské. Český lid žije pro politiku, ta jest požitkem, ideálem jedněm i s jejími stinnými stránkami, kdežto druzi labužnický utápějí se v zábavách a požitcích tělesných všeho druhu. To jsou lidé bez ideálu, všedního ducha, kteří nadšeni nikdy nepoznali, národních povinností nejsou si vědomi, veřejně, zvláště nehonorované činnosti se vyhýbají a jen prospěch osobní na zřeteli mají.

Jako všechny obranné jednoty Národní a Matice, tak i Sokolstvo při své činnosti menšinové musí si stěžovati na nedostatek porozumění a nedo-

statečnou podporu se strany národa, zvláště jeho vrstev majetných. Národní jednoty a Matice alespoň částečně národem jsou podporovány — Sokolstvo od národa — až na skrovné čestné výjimky — na svou, dnes tak rozsáhlou činnost menšinovou, nedostává žádné podpory hmotné. Platí to o naší samosprávě, o našich peněžních ústavách, o závodech průmyslových, o zámožných jednotlivcích.

Od r. 1883, kdy v Duchcově a ve Znojme ustanovily se první menšinové jednoty sokolské, do války vzrostl počet jednot v menšinách asi na 65, v Dol. Rakousích jich bylo 15 a velká řada jednot byla na rozhraní národnostním, především v Krkonoších a na severní Moravě, potom ve Slezsku, kde nebylo téměř obce, o které mohlo se říci, že její český ráz navždy jest zajištěn. Potřebným jednotám od r. 1897 získány ochranné listy ve větších, lépe postavených jednotách v území českém, jež své svěřenky všestranně mají podporovati, aby se udržely a svým povinnostem sokolským a národním dostáti mohly. Menšinové jednoty odkázány na členstvo z kruhů dělnických, postrádající subvenci kruhů zámožných, neudržely by se, neb živořily by, kdyby na vlastní síly musily býti odkázány.

Jednot, jež před válkou měly ochranné listy bylo 98.

Česká Obec Sokolská v roce 1897 zřídila „Národní základ“, z něhož poskytují se nezúčastněné půjčky na stavbu sokoloven, na koupi neb přestavbu domů v menšinách. Do základu toho platí jednoty za každého člena 20 hal. ročně. Jiných příjmů „Národní základ“ téměř nemá; pouze obec hláv. města Prahy poskytovala roční subvenci K 1000.— a několik menších záložen venkovských ročně K 10.—, 30.— N. Z. posílaly. To byla celá podpora nesokolských kruhů. Od vyhlášení války odpadly i tyto ojedinelé příspěvky.

A přece Sokolstvo, odkázané v menšinové činnosti na svépomoc, vykonalo kus práce, zabezpečující nejenom celou řadu jednot menšinových výstavbou tělocvičien (Most, Prachatice, Teplice, Nové Verneřice, Zábřeh, Přívoz, Bilina, Dol. Studynky, Drlová a j.), ale přispělo k upevnění českých menšin, získavši pro jich spolky střediska v sokolovnách. Co by Sokolstvo pro rozvoj českých menšin mohlo vykonati, kdyby mělo podporu širších kruhů národa?! Ale tyto kruhy o menšinové činnosti sokolské téměř nevědí a Sokolstvo ji nestavělo před zraky širší veřejnosti, spokojujíc se s vědomím vykonané povinnosti. Bylo skromným, bralo též zřetel na Národní jednoty a proto, nechť je poškozovati, širší kruhy (banky, záložny, města, okresy atd.) za příspěvek na své úkoly menšinové netroufalo si žádati.

Za války činnost menšinová Sokolstva z důvodů na snadě ležících, velice byla ohrožena a konala se skrytě. Tehdá celé řadě sokoloven v menšinách, tak těžce získaných, hrozilo nebezpečí, že budou prodány v dražbě a koupi je Němci. Jich majitelky — sokolské jednoty — neměly peněz ani na úroky a daně. Česká Obec Sokolská v r. 1915 byla rozpuštěna a její majetek úřady rakouskými zabaven...

Hořké vzpomínky na léta 1914--1918! Jen záchranně byly sokolovny v menšinách, dnes ještě velkými dluhy zatížené. Poдалa nám pomocné ruky záložna Otčina v Praze, která v době sokolského bezvládní zastihla domy sokolské v menšinách.

Sokolstvo přečkalo dobu persékuce, bylo oslabeno, otřeseno, asi 25 jednot rozpuštěno, ale nebylo zničeno, ani na rakouské zcesti svedeno. Od převratu říjnového rychle napravuje co bylo poškozeno, mezery vyplňuje, ku předu spěje.

Také české menšiny se hýbají. Jednoty zde rostou jako houby po dešti. Dnes jich tu máme asi 130. A v jich čele bašta německví — Cheb! Vídeň má 13 jednot, slezské pohraničí sokoľskými jednotami je poseto.

Ale těžké chvíle nastaly menšinovému odboru Č. O. S. Jak udržeti tyto jednoty? Jak jim opatřiti nářadí, dnes desetkrát dražší než bylo před válkou? (Jenom bradla, nejoblíbenější nářadí, dnes stojí 5000 korun). Kde vzíti dosti knih k založení knihoven? Kde naležti dosti jednot lépe situovaných, jež na úkoly ochránitelé by stačily, majíce vlastních úkolů a povinností nadbytek?

Největší nesnáze pro menšinové jednoty sokoľské vznikají z nedostatku vhodných místností ku cvičení a pro činnost spolkovou vůbec. Někde jich není vůbec, jinde jsou v rukou němců a ti Sokolu místností nepropůjčí ani za velké nájemné.

Československá obec Sokoľská opět sáhla ku svépomoci: ve prospěch staveb tělocvičen v menšinách vydala Národní kotek po K 1.—, K 2.— a K 5.—. Má se rozprodávati v jednotách a při troše agilitnosti vynese každoročně asi K 70.000.—. Splní-li se tyto naděje. A což širší veřejnost — stále bude státi stranou, když se jedná o velké nákladné podniky sokoľské v menšinách, o zakoupení nářadí, o stavbu budov sokoľských, jež nestouží jen úkolům Sokolstva ale celým menšinám vůbec, jich spolkům, kulturním podnikům?

Československá Obec Sokoľská a její odbor menšinový apelují na uvědomělé, vlastenecky citící kruhy českého lidu, jež žádá podporu. Potřebují peněz na koupi nářadí pro velkou řadu jednot v území národnostně ohroženém, na stavbu tělocvičen v četných místech, které dnes velkého nákladu vyžadují; potřebuje dobrých knih a časopisů ku zakládání a doplnování knihoven.

Zahajte bratři ihned bezodkladně sbírky v jednotách pro menšiny sokoľské — sbírejte veřejnými sbírkami peníze, knihy, šatstvo, přispějte odloženým Vámi tělocvičným nářadím.

Peníze zaslejte přiloženou složenkou župě, zásilky knih adresujte: „Sokoľská župa Komenského“ v Kyjově.

Vyzvěte všechny průmyslové a obchodní podniky oblasti Vaší o dar sokoľským menšinám, působte osobně na bohaté jednotlivce. Nezástávejme pozadu, čím dřív, tím více vykonáme. Snad se najde v každé jednotě bratr a sestra, kteří tuto důležitou činnost menšinovou s úspěchem zorganizují.

Na přední stráž — nezahálejme!

Z Jednot a okrsků.

Ze třetího okrsku. Úspěch spočívá ve sdružení! — to v plné míře bylo potvrzeno v neděli 26. září, kdy konáno veřejné cvičení v sídle nejmladší

sokolské ratolesti na Velehradě. Důležitost prvního veřejného vystoupení zde uznal cvičit, sbor III. a proto se uanesl, konati výfet na Velehrad, s ním spojití veřejné cvičení a podpořití tak jednotu, která by se k tomuto sama nemohla odhodlat. Myšlenka šťastná nalezla i vhodnou dobu k dokonalému uskutečnění ve zmíněnou neděli.

Počet účastníků byl zde slušný, což dokázal průvod ve 2 hod. odpo. seřaděný, v němž zastoupeno žactvo počtem 63, dorost 24, dorostenky 50, ženy 50, 60 mužů v kroji se dvěma prapory a 62 bratři v občanském obleku. Průvod působil svým vzhledem i spřádáním.

O půl 3. hod. nastoupili všichni cvičící — vedeni okrskovým náčelníkem br. Valentou — na cvičiště, umístěné v pivovaru na místě opravdu vhodném. Zde vystechli proslov br. Čepeláka z Uh. Hradiště, kterýž výstižně, ne trázovitě — vytknul úkol jednot sokolských v dnešní neutěšené době. Případně naznačil povinnosti S. a náš poměr k republice a stávajícím řádům. „Ne revoluce, stávký a různé experimenty násilné, ale poctivá, cílevědomá práce mužů národ před druhou Bílou horou uchránit!“ Řeč jeho provázena častým souhlasem přítomných, odměněna pak nadšenou pochvalou. — Proslovem předcházel sbor „Ja jsem Slovák“ — a po ukončení „Hoj vzhůru pestrý Sokole“ — kteréž pěkně přednášel pěvecký sbor z Uher. Hradiště řízený br. Kožíkem. Cvičící pak odešli a po 10 min. přestávce nastupuje žactvo v počtu 54. ku přecvičení prostných, jimž vlastní veřejně zahájeno. Cvičeny 3 oddíly a hoši se úkolu svého dobře zhostili. — Nastupují teď 4 družstva dorostu a cvičí na 2 hrazdách, 1 bradlech a 1 koze. Hlavní pozornost upoutala na sebe družstva na hrazdách zvláště napajedelské — kdež pěkné věci předváděny vedle méněvhodných, při nichž se i na držení těla zapomíná. Zdá se, že bratři cvičitelé nečiní už žádného rozdílu mezi členstvem a dorostem, ač se na to stále poukazuje. Právda, obecnstvu se líbí, když to takový hoch „rozkroučí“, jak jiný pěkně provedeny cvik a není pak divu, že ostatní nářadí, jako zde bradla a koza je téměř nepovšimnuto, ač družstvo zde zasluhovalo opravdu uznání. —

Dorostenky — 48 — obdivuhodně se držely při prostných, jež jim hudba ve střídavém rytmu doprovázela. Dobře zacvičilo 27 dorostů svá prostná a pak nastoupila 3 družstva mužů k nářadí. Cvičeno na 2 hrazdách a 1 bradlech — pěkně — družstvo Hr. mělo špatně upevněnou hrazdu, jež činila cvičení nebezpečným. Vytknouti důžno, že nástup i odchod od nářadí i držení těla patří ku cvičení v pohovu! 48 žen cvičilo prostná, kteráž sice jednotlivky málo výrazně prováděna, v celku však to bylo jedno z čísel nejlepších. Ženy vystřídalo 45 mužů a předvedlo stetová prostná, jež zbytečně karilo několik exemplářů, které celkem nijak neposloužily. Doufejme, že příště se tak nestane! Tím veřejně skončeno v 5:30 hod. a doufejme, že účelu svého plně dosáhne, neboť bude nové pobočce místní vzpruhou i pobídkou k usilovné práci, k níž začátek položen a cesty naznačeny. Vedení okrsku je v dobrých rukou — dokázal to pěkný průběh veřejného cvičení — jimž vykonaná práce k jeho zdaru — korunována!

Jen dál a výš! Na zdar!

Staša, župní náčelník.

Lipov. (Veřejné cvičení.) Dne 19. září konala jednota naše své druhé veřejné cvičení s pěkným úspěchem ideovým i finančním. Mimo domácí jednotu sučastnaly se ho jednoty Strážnice, Veselí nad Mor., Velká, Blatnice, Nová Ves u Uh. Ostrohu a několik sester a dorostenek z Hodonína. Všem, kteří tak zajistili krásný průběh a zdar slavnosti, věly náš dík! — V průvodu kráčelo 44 dorostenců a žáků, tolikéž dorostenek a členek, 20 mužů v úboru cvičebním, 34 mužů v kroji slavnostním, 16 legionářů, množství bratří a sester v krojích národních a občanských. — Cvičiště upraveno v příhodné obecní zahradě vedle školy. Vyzdobeno věncovím ze smřčí a působilo ladným dojmem a slavnostní náladou. Cvičení vydatilo se v každém směru. Šťastný počátek učiněn během o závod s překážkami domácích žáků a ladnými a jistě provedenými skupinami domácích bratří. Z ostatních čísel nejvíce úspěchu měla prostná žen a mužů. Slunečný podzimní den a krásná hudba činily z nich účvatnou básně. Také prostná dorostenců a dorostenek provedena velmi zdařile. 15 lipovských žáků předvedlo rázně s doprovodem hudby cvičení s tyčemi ze IV. sietu. Zvláštního, zaslouženého uznání došly národní tance 24 sester z Velké, zacvičené s vděkem a ladností. Na nářadí vynikly nejvíce vyspělejší jednoty strážnická a veselská, ač i jednota domácí podala důkaz pilné činnosti v tělocvičně. — Celé cvičení sledováno s vděčnou a vytrvalou pozorností až do konce. Bylo zřejmo, že učinilo na obecenstvo rozhodný dojem, a že věc sokolská jim v našem okolí získala mnoho. Před posledním číslem učinil případný proslov k Sokolstvu i širším vrstvám br. Florján ze Strážnice. Škoda, že pro pokročilost času byl nucen jej zkrátiti. — Za radostné nálady a u vědomí zdařilého díla rozjžděly se večer sučastněné jednoty do svých domovů. Ještě jednou všem věly dík náš! — Zvláštního uznání zaslouží zdařná hudba blatnická, která všecka čísla programu velmi pěkně doprovázela. — Na zdar! Vojkůvka.

250. výročí úmrtí velkého učitele národů a našeho národního proroka J. A. Komenského připadá na den 15. listopadu 1920. Shodou osudu jest 15. listopad i dnem úmrtí Fügnerova. Čtvrt tisíce let je tomu, co v daleké cizině v Amsterodamu dotrpěl největší český vyhnanec a veliký dobrodinec lidstva. Velevýznamně toto jubileum bude letos slaveno po celém osvobozeném národě. V naší župě nesmí býti ani jedné jednoty, která by vhodným způsobem památku Komenského neuctila. Bratry vzdělávatele upozorňujeme, aby si všímali literatury, jež nyní o Komenském různým nákladem vyšla. Za proslov před šikem poslouží též článek o Komenském v I. čísle našeho župního Věstníku uveřejněný.

Ze župní statistiky za rok 1919. V župě sdruženo bylo 28 jednot a 21 poboček, cvičební činnost skoncentrována ve 4 okrscích, které pořádaly svoje vystoupení: I. 7. 9. Rohatec, II. 7. 9. Koryčany, III. 21. 9. St. Město u Uh. Hradiště, IV. 23. 8. Slavičín. Vyjetů konáno bylo 40, župní slet 15. srpna v Břeclavi, za účasti 452 bratří v kroji. Cvičilo na něm 384 mužů a 246 žen prostná, 7 družstev mužů a 5 družstev žen nářadí 180 dorostenců a 193 dorostenek prostná. Přednášek konáno v župě 163.

Za redakci odpovídá br. M. Urban v Kyjově. Tiskl R. Veselý ve Strážnici.

Z Týnce. Odbočka „Sokola“ kostického v Týnci uspořádala první svoje veřejné cvičení 11. července 1920 za účasti sousedních jednot: z Kostic, Lanžhota, Tvrdonic, Hrušek, Mor. Nové Vsi, Těšic, Mikulčic, Lužic a Prusánek. Po krátkém proslovu br. Kopeckého z Týnce nastoupilo 39 žáků na prostná sletová. Cvičí dosti obstojně až na malé odchylky ve 3. oddíle. Po odchodu žáků nastupuje 10 žaček z Týnce na prostná sletová, která celkově krásně dopadla. Pak přichází dorost, v počtu 74, v obvyklém již cvičebním úboru a cvičí 4 oddíly prostných sletových, které velmi dobře dopadly. Cvičil zde většinou dorost, který se účastnil pražského sletu. Při odchodu připraveno nářadí, cvičí 2 družstva (8 a 7 mužů) na hrazdě a 2 družstva (8 a 9 mužů) na bradlech. Cvičeny většinou sletové závodní cviky, které rovněž dopadly dobře, neboť nebylo vidět nějakého dobře nenacvičeného cviku, ni žádného pokřiveného veletoce. Po mužích nastupují 2 družstva žen na nářadí a cvičí 1 družstvo (8 žen) bradla a 1 družstvo (6 žen) koně na šifsmadly. Obě družstva se vynasnažila a cvičila dobře. Nářadí odklizené a nastupuje opět 11 žaček z Kostic. Cvičí s větrníčky 4 oddíly bez hudby. Po cvičení udělají kruh a následují národní tance, při kterých samy doprovod zpívají (bez hudby), což se velmi pěkně vyjímalo. Po žačkách nastupuje 30 dorostenek na prostná sletová. Cvičí dobře až na zákryty, kteroužto chybu nelze odstranit. Muži v počtu 79 provádějí při nástupu rej, který se ze začátku pěkně rozvinul, ke konci však těsnivě dopadl. Při tom poukazují na některé br. vedoucí, kteří hledali náčelnický místek u svých nohou v trávě. Ostatně pak cvičení napravilo chybu. Bylo provedeno živě a s přesností, jaké nebylo dosud u mužů na okrsku upozorováno. Po mužích přicházejí 2 družstva (po 9 dorost) na nářadí. Cvičí hrazdu a bradla. Obě družstva vedla si velmi čile a cvičilo velmi pěkně. Dorost odchází a jeho místo zaujímá 78 žen. Při nástupu provádějí rej, který ovšem lépe dopadl jako u mužů. Přichází v 4 trojstupové proudy, načež následuje rozestup, který dobře dopadl. Cvičí krásně 4 oddíly sletových prostných, které vždy zakončují s úspěchem každé veřejné cvičení. Po té přicházejí 4 družstva, muži, dorost a žáci, kteří utvoří 4 pěkné skupiny, které působily velmi dojemně. Příkladem může být mnohým jednotám v okrsku veřejné cvičení mladé pobočky v Týnci. Na zdar!

Nešpor Robert.

Z Velké. Tělocvičná jednota „Sokol“ ve Velké pořádá v neděli dne 22. srpna 1920 první veřejné cvičení na pítě br. Šuránka. Pořad: 1. Proslov. 2. Dorostenky — prostná. 3. Dorost — prostná. 4. Muži — prostná. 5. Ženy — prostná. 6. Vystoupení jednot na nářadí a zvláštní vystoupení žen veliké jednoty (národní tance). Začátek o 3. hod. odpo. Za nepříznivého počasí odkládá se na 29. srpna.

Z Veselí nad Mor. Tělocvičná jednota Sokol ve Veselí pořádá ve dnech 21. a 22. srpna t. r. slavnost rozvinutí praporu spojenou s okrskovým cvičením sdružených tělocvičných jednot sokolských. V sobotu 21. srpna sehraje dorost sokolský divadelní představení *Renata*. V neděli 22. srpna o půl 2. hod. odpo. rozvinutí praporu a na to o půl 3. hod. veřejné cvičení v zámecké zahradě. Večer lidová slavnost.

Z Břeclavy. Tělocvičná jednota Sokol v Břeclavě pořádá v neděli 29. srpna t. r. v „Kancí oboře“ veřejné cvičení. Sraz o 1 hod. odpol. na náměstí Svobody.

Různé zprávy.

Do Kyjova. Bratru místonáčelníkovi **Benediktu Zahradníkovi** a sestře **Viktorce Vojáčkové** k jejich sňatku blahopřeje členstvo Sokola kyjovského.

Za sbor cvičitelský **Jan Urban**, náčelník.

Ať žije 8. slet sokolský! Tato slova pronesl starosta Č. O. S. br. Scheiner po ukončení VII. sletu při večírku na rozloučenou s vzácnými hosty. Tím nemyslel ovšem osmý slet sám pro sebe, nýbrž veškerou tu práci přípravnou, která nám už nyní začíná. Ano už nyní musíme pracovat ve znamení osmého sletu. Bez oddechu! Věčný ruch! Kde stárnutí, tam smrt! To jsou hesla, která nesmějí zůstat pouze hesly, nýbrž musejí nám všem přejít do krve. Proto nemile dotknouti se vás musí zpráva, že v té nebo oné jednotě udělali si po sletu nebo po svém veřejném cvičení měsíc nebo několik neděl prázdniny. Takového pohodlí sokolská práce nezná, neboť v ní nesmíme spatřovati únavu, nýbrž osvěžení, občerstvení.

Soc. demokratická organizace ve Zlíně nařídila svým členům, aby do 3 měsíců vystoupili ze Sokola a přerušili s ním všechny styky.

Z Americké kanceláře VII. sletu všesokolského v Praze. Američtí Čechové a všichni, kteří hodlají s americkou výpravou odjet společně do Ameriky dne 21. srpna t. r. a mají pasy v pořádku, nechť se přihlásí o místo na lodi v kanceláři amerického výboru v Praze I., Karlova ul. 2., II. patro. Americkému výboru se podařilo zajistiti dostatečný počet míst.

Náš odboj doma a jeho sokolská duše. (28./VI. 14—21./XII.18). Napsal Jan Pelikán. Vydala Československá Expedice (F. Žďárský) Nusle 41. za Kč. 15—.

Konečně tedy dostává se veřejnosti poctivé vyličení domácích událostí válečných a je opravdu radostí, že se tak děje Sokolem a knihou hluboce prochnutou sokolstvem, již plně se oceňují vlivy Sokola na naši domácí revoluci. Kniha tato jest vlastně historií nejslavnější části sokol. dějin a promítnutím sokolství do života národního, je proto povinností sokolských jednot, aby jí co nejvíce rozšířily mezi svým členstvem i mimo ně. O tom, že si jí každá jednota pro svou knihovnu zakoupí nepochybujeme. Nařkáme na nepochopení veřejnosti, muže informujeme ji rozšířením této knihy o činnosti Sokolstva za války.

